

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

” _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ТУРИЗМІ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **24 «Сфера обслуговування»**

спеціальність **242 «Туризм і рекреація»**

Освітня програма **«Міжнародний туристичний бізнес»**

Вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

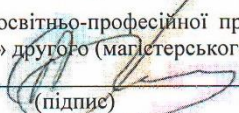
д.е.н., проф., проф. кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії І.В.Шкодїна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

_____ (підпис) _____ Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи)
«Міжнародний туристичний бізнес» другого (магістерського) рівня вищої освіти

_____ (підпис) _____ Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1.

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ (підпис) _____ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування в туризмі» складена відповідно до освітньо-професійної програм «Міжнародний туристичний бізнес» підготовки магістрів за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетенцій з питань бізнес-планування основних напрямків діяльності підприємства, озброєння майбутніх фахівців туристичного ринку сучасною науковою методологією, передбачення економічних наслідків управлінських рішень, та їх обґрунтування на підставі використання принципів і методів планування.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 7 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

- формування наступних фахових компетентностей:

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
26 год.	12 год
Практичні, семінарські заняття	
13 год.	- год.
Лабораторні заняття	
-- год.	- год.
Самостійна робота	
111 год.	138 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3 Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

PH4 Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

PH5 Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

PH6 Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

PH8 Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

PH9 Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

PH10 Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

PH11 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.

PH 12 Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ на національному, регіональному та локальному рівнях.

2. Тематичний план дисципліни

Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємствах туристичної галузі

Особливості бізнесу в туристичній галузі. Імперативи розвитку туристичної галузі. Тенденції розвитку бізнесу в туризмі. Вплив російсько-української війни на міжнародний туризм. Стан та адаптація індустрії гостинності.

Зміст та предмет бізнес-планування діяльності підприємства. Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система. Економічні параметри підприємства (активи, пасиви, витрати виробництва, дохід, прибуток).

Методологія планування на підприємствах туристичної галузі. Функції та цілі розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Програмне забезпечення процесу бізнес-планування (COMFAR (the Computer Model for Feasibility Analysis and Reporting), Project Expert, MS Project, Primavera SureTrack, LivePlan, Bizplan, Business Plan PL, Business Plan Pro).

Тема 2. Система планів підприємства

Види планування та їх взаємозв'язок. Принципи бізнес-планування. Сутність стратегічного планування. Стратегічне управління як функція управління. Типи стратегічного планування та їх особливості.

Визначення місії підприємства. Цілі організації та їх характеристика. Цілі як орієнтир стратегічного планування. Постановка цілей по SMART – приклади, критерії. Системний підхід у стратегічному плануванні. Вибір стратегії розвитку. Загальні стратегії розвитку, напрями та методи. Етапи стратегічного планування. Система показників стратегічного планування. Стратегічний аналіз на підприємстві. Організація реалізації стратегічних планів. Організація контролю стратегічних планів.

Характеристика ринку туристичних послуг України та стратегії провідних туроператорів та турагентств.

Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану

Основні етапи формування бізнес-плану. Визначення мети бізнес-плану. Збір інформації. Інформаційна база. Вибір структури бізнес-плану. Стислий бізнес-план. Повний та оперативний бізнес-план.

Структура бізнес плану. Міжнародні стандарти до бізнес-плану. Вимоги до написання бізнес-плану: вимоги до оформлення його як документу та вимоги до його структури і змісту основних розділів. Послідовність розробки бізнес-плану.

Тема 4. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)

Поняття конкуренції та конкурентоспроможності. Механізм конкуренції. Основні складові конкурентного середовища. Види конкурентного середовища. Модель п'яти сил конкуренції Портера. SWOT та SNW-аналіз. Схема аналізу профілю конкурента. Конкурентні війни. Опис базових галузевих параметрів. Інвестиційна привабливість галузі.

Загальна характеристика підприємства та його продукції (послуг). Конкурентоспроможність товару (послуги). Методи оцінки конкурентоспроможності товару (послуги): аналітична та графічні. Теорія блакитного океану. Особливості послуг в туристичному бізнесі.

Дослідження та аналіз ринку збуту продукції (послуг). Сегментація ринку та її методи. Методи прогнозування обсягів реалізації продукції (надання послуг). Конкурентні стратегії підприємства (стратегії бізнесу)

Тема 5. Маркетинг-план

Логіка розроблення плану маркетингової діяльності. Сутність та види маркетингових досліджень. Маркетингова товарна політика. Планування нових товарів.

Оцінка привабливості ринкових сегментів. Матриця Бостонської консультативної групи. Багатофакторна портфельна матриця «Мак-Кінсі» «привабливість-конкурентоспроможність». Матриця АДЛ (фірми Артура Д.Літла).

Стратегії маркетинг. Цінові стратегії. Інтернет-маркетингові стратегії. Методи визначення ефективності маркетингових стратегій. Маркетингова політика комунікацій. Реклама в туризмі: сутність, функції та види.

Тема 6. Виробничий план

Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану. Ресурсні обмеження. Витрати: сутність а їх види. Калькуляція собівартості продукції (послуги). Прогнози виробництва: песимістичний, оптимістичний, найбільш ймовірний. Виробничі потужності.

Виробнича програма підприємства. Взаємозв'язок процесу виробництва з ризиками. Індикативні параметри виробничої програми. Особливості формування виробничої програми в індустрії гостинності. Виробничі потужності, матеріально-технічний, кадровий потенціал. Оптимізація виробничої програми. Програм для планування виробництва (GMS Рітейл (gms office tools), Торгсофт, РемОнлайн, УкрСклад, HugeProfit, Blue Yonder Demand Planning, Kinaxis RapidResponse, SAP B1, IT Enterprise, Microsoft Dynamics NAV, A5 ERP, ISPro (IC-ПРО), Oracle E-Business Suit, ERP Perfectum ТВ ін).

Тема 7. Організаційний план

Основні цілі та завдання організаційного плану. Організаційно-правові форми підприємств. Структура організаційного плану.

Сутність та види організаційних структур: лінійні, функціональні та дивізіонні. Сучасні організаційні структури. Мережеві структури.

Значення людського фактора в управлінні підприємством. Мотивація праці персоналу. Теорії мотивації. Особливості мотивації персоналу в туристичному бізнесі.

Тема 8. Оцінка ризиків

Поняття ризику та невизначеності. Сутність та види ризиків. Класифікація ризиків за походженням та середовищем виникнення.

Теоретичні основи управління ризиками. Етапи управління економічними ризиками. Методи управління ризиками. Структура та цілі розроблення розділу «Аналіз потенційних ризиків».

Оцінка та формування моделі управління ризиками на підприємстві. Підходи до управління ризиками. Організація процесу управління ризиками на підприємствах туристичного бізнесу. Шляхи мінімізації ризику на підприємствах туристичної галузі. Вплив інфляції на оцінку рівні ризику. Страхування ризиків.

Тема 9. Фінансовий план

Значення та зміст фінансового плану. Основні завдання розділу «Фінансовий план». Прогнозування фінансових результатів. Побудова моделі грошових потоків. Дисконтування.

Оцінка фінансового стану підприємства. Фінансовий стан як система взаємопов'язаних елементів. Інформаційна база для оцінювання фінансового стану підприємства. Класифікація і загальний порядок розрахунку основних показників фінансового стану підприємства. Фінансові коефіцієнти. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства

Особливості проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємства туристичної галузі. Фактори інвестиційної привабливості підприємства. Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	ла б.	ін д	с. р.		л	п	лаб .	ін д.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	19	4	2			13	17	2				15
Тема 2. Система планів підприємства	15	2	1			12	15					15
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	16	2	2			12	17	2				15
Тема 4. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	19	4	2			13	18	2				16
Тема 5. Маркетинг-план	18	4	2			12	17	2				15
Тема 6. Виробничий план	15	2	1			12	15					15
Тема 7. Організаційний план	15	2	1			12	15					15
Тема 8. Оцінка ризиків	15	2	1			12	18	2				16
Тема 9. Фінансовий план	18	4	1			13	18	2				16
Усього годин	150	26	13			111	150	12				138

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	2
2.	Тема 2. Система планів підприємства	1
3.	Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	2
4.	Тема 4. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	2
5.	Тема 5. Маркетинг-план	2
6.	Тема 6. Виробничий план	1
7.	Тема 7. Організаційний план	1
8.	Тема 8. Оцінка ризиків	1
9.	Тема 9. Фінансовий план	1
	Разом	13

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість год.д.ф.н.	Кількість год. з.ф.н.
1.	Підготовка студентами доповідей з теми 1. Підготовка аналітичних доповідей «Вплив COVID19 на туристичну галузь», «Характеристика ринку готельних послуг України», «Стратегії провідних суб'єктів туристичної галузі в умовах війни». Дискусія щодо специфічних особливостей бізнес-планування в туристичному бізнесі.	13	15
2.	Підготовка доповідей студентами з теми 2. Система планів підприємства. Практичне завдання «Постановка цілей за SMART в туристичному бізнесі»	12	15
3.	Підготовка студентами виступів з теми 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.	12	15
4.	Підготовка студентами доповідей з теми 4. Дискусія «Причини невдачі нової продукції (туристичних послуг) на ринку» (на конкретних прикладах), «Стратегія червоного океану проти стратегії блакитного океану», «Від прямої конкуренції до створення блакитного океану». Практичне завдання «Розробка нового туристичного продукту».	13	16
5.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 5. Презентація проектів «Вихід нової туристичної компанії на ринок». Обговорення «Які альтернативні системи розподілу може використати туристична фірма для збуту своїх послуг?».	12	15
6.	Підготовка студентами доповідей з теми 6. Виробничий план	12	15
7.	Підготовка студентами аналітичних доповідей з теми 7 Організаційний план. Презентація групового проекту «Мотивація праці персоналу в туристичній галузі»	12	15
8.	Підготовка студентами виступів з теми 8. Оцінка ризиків. Розв'язання задач.	12	16
9.	Підготовка студентами доповідей з теми 9. Дискусія «Фіноблік в ресторані: що обрати (ФОП + юр.особа)»,	13	16

	«Нові правила РРО для закладів громадського харчування». Розв'язання задач.		
	Разом	111	138

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Форми та методи навчання: лекція, бесіда, дискусія, проблемний виклад навчального матеріалу, евристичний, аналітичний методи, дослідницький метод, метод проєктів, практичні методи (вправи).

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
РН1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
РН2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
РН3	Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
РН4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	Дискусія, демонстрація реальних інформаційних систем і технологій у фінансах	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
РН5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
РН6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати	Робота в малих групах щодо	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів,

	результати їх стратегічного розвитку.	виконання практичних завдань	презентація результатів виконання практичних завдань
PH8	Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
PH9	Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
PH10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація
PH11	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
PH 12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.	Розповідь, пояснення, лекція, робота з нормативно-правовими актами й довідковими матеріалами	Оцінювання усних відповідей на семінарських (практичних) заняттях, тестів

Можуть також додатково (замість певних завдань) враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera (<https://ru.coursera.org/learn/strategic-business-management-microeconomics>), Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу) та ін;

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем бізнес-планування (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях (підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів під час обговорення питань, самостійної роботи, тестування, написання есе, рефератів тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховується під час визначення підсумкової оцінки з дисципліни у формі **екзамену**.

Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційної роботи – 40. **УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі подовження дії **обставин непоборної сили** здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в дистанційній формі** з використанням платформи **Moodle та Zoom**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях

“5” балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді не тільки на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також підручників і навчальних посібників, але й використати додатковий матеріал (монографії, наукові статті, звіти компаній, статистична інформація тощо). Студент повинен знати як саме здійснюється бізнес-планування, здійснювати порівняльний аналіз, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонованих йому проблем, демонструвати знання законодавчих та нормативних актів України стосовно бізнесу.

“4” бали свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни в обсязі навчальної програми, вміє використовувати бізнес інструментарій. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення питань.

“3” бали виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали виставляється коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

“2-0” балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

Критерії оцінки відповідей на тестові питання на семінарських заняттях

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1-2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання виставляється в залежності від набраної кількості балів:

“1” балів виставляється, якщо правильні відповіді складають 90-100%.

“0,8” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 74-89%.

“0,5” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 60 - 73%.

“0” виставляється, якщо правильні відповіді складають до 60%.

Критерії оцінювання аналітично-пошукових завдань та есе.

2 балів ставиться за умов, якщо студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки;

3 бали ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди,

використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчий підхід при аналізі проблем

1 бали отримує студент, який виконав завдання з незначними помилками, в недостатній мірі використав статистичний та фактичний матеріал, не виявив авторського розуміння проблеми;

0 бал виставляється студентові, який припускається грубих помилок та логічної непослідовності під час виконання завдання, не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал.

Підсумкова оцінка на семінарському занятті виставляється на основі оцінювання всіх видів робіт:

Шкала балів за видами робіт

№	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка	Примітка
1	Відповіді на семінарах	0-5	За семінар, незалежно від кількості відповідей
2	Тестування	0-1	За одне правильно виконане завдання
3	Аналітично-пошукове завдання, есе	0-2	За один виступ

Підсумкова оцінка на семінарському занятті виставляється на основі оцінювання всіх видів робіт:

Критерії оцінки екзамену

Екзаменаційна робота складається із:

- 20 тестів – 1 бал за вірну відповідь (20 балів)
- 2 аналітично-пошукових завдання (10 балів кожен).

10-9 балів - всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. Засвоєння основної та додаткової літератури. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.

8-7 балів - повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичної роботи.

6-5 балів - знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. Засвоєння основної літератури. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті.

4-3 балів - прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Наявність помилок у відповіді на іспиті.

0 – 2 балів - відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Разом		
7	6	7	7	7	6	6	7	7	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

10. Рекомендована література

Основна література

Про затвердження Порядку проведення оцінювання заяв, критеріїв оцінювання та необхідної кількості балів (оцінки) для прийняття Державним центром зайнятості рішень про надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, форми бізнес-плану, форми договору про надання мікрогранту, а також кінцевих строків подання заяв та граничної суми мікрогрантів. Наказ міністерства економіки України від 06.07.2022 № 1969 (зі змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-22#Text>

How to Write a Business Plan in 9 Steps (2023). <https://www.shopify.com/blog/business-plan>

Free business plan examples. <https://www.bplans.com/sample-business-plans/>

How to Write a Winning Business Plan by Stanley R. Rich and David E. Gumpert. <https://hbr.org/05/how-to-write-a-winning-business-plan>

4 Steps to Creating a Financial Plan for Your Small Business. <https://www.netsuite.com/portal/resource/articles/financial-management/small-business-financial-plan.shtml>

Фінансовий менеджмент : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 - Економіка / Е. І. Цибульська. К. : Видавничий дім «Кондор», 2021. 348 с.

Алієна-Барановська В.М. Дахно І. Міжнародний туризм: навчальний посібник довідник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 344 с.

Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник / Зоя Галушка, Олена Лусте. - Чернівці : Чернівець. над. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с.

Божидарник Т. Міжнародний туризм / Т. Божидарник: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.

Основи ресторанної справи: навчальний посібник / укл. Г.Я. Круль. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 496 с.

Фінансовий аналіз. Навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» / А.В. Череп, О.В. Гамова, І.А. Козачок .К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 268 с.

Волошина С.В. Бізнес-планування: конспект лекцій. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 64 с.

Фінансовий менеджмент: практикум. Навч. посібник Вид. друге, доповн./ С.В. Нестерова. К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2019. 280 с.

Веретенников, В. І. Управління проектами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 280 с.

Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д. Бізнес-планування: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 207 с.

Кучеренко В.Р., Карпов В.А. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 424 с.

Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2009. 236с.

Мальська М.П. В.В. Худо. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.

Мельниченко С. В., Шеєнкова К. А. Управління бізнес-процесами в туризмі: монографія. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. 263 с.

Цьохла С.Ю., Кожемякіна Т.В. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. Сімферополь: ДІАЙПІ, 2011. 400с.

Управління проектами = Project Management : навч. посібник / З.І. Галушка, О.А. Волошук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2018. - 120 с.

Додаткова література:

1. Пестушко В. М. Український туризм у контексті глобалізації: сучасний стан і перспективи. *Географія та основи економіки*. 2015. С. 257.

2. Туризм в Україні: куди їдуть найбільше і які напрями потрібно розвивати. URL: <http://expres.ua/news/2020/10/05/265404-turyzm-ukrayini-kudy-yidut-naybilshe-napryamypotribno-rozvyvaty>

3. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу. URL: доступу: http://tourlib.net/books_ukr/dyadechko13.htm.

4. Туристичні потоки. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/tyr/tyr_u/potoki2020_u.htm.

6. Kotler, P., Bowen, J.T., Makens, J.C. & Baloglu, S. 2017. *Marketing for Hospitality and Tourism* : textbook 7th edition. Pearson: England.

7. Угоднікова О.І., Щербаченко Т.С. Роль інформаційних технологій у розвитку менеджменту та маркетингу міжнародного туризму. *Комунальне господарство міст*. 2019, том 2, випуск 148.

8. Tourism Statistics. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>

9. Tourism Industry 2020. View Trends, Analysis and Statistics. URL: [https://www.reportlinker.com/market-report/Tourism/6226/Tourism?utm_source=adwords1&utm_medium=cpc&utm_campaign=Tourism&utm_adgroup=Tourism Industry Reports&gclid=EAIaIQobChMIybjkkrqibwIVsiB7Ch1k3AZEEAAYASAAEgJqvfd_BwE](https://www.reportlinker.com/market-report/Tourism/6226/Tourism?utm_source=adwords1&utm_medium=cpc&utm_campaign=Tourism&utm_adgroup=Tourism%20Industry%20Reports&gclid=EAIaIQobChMIybjkkrqibwIVsiB7Ch1k3AZEEAAYASAAEgJqvfd_BwE)

10. International tourist numbers could fall 60-80% in 2020, unwto reports. URL: <https://www.unwto.org/news/covid-19-international-tourist-numbers-could-fall-60-80-in-2020>

11. Щодо розвитку туризму в Україні в умовах підвищених епідемічних ризиків <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-06/turyzm-v-ukraini.pdf>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України. URL: www.zakon.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>

4. Міністерство фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua

5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

6. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL: www.uaib.com.ua

7. Департамент туризму та курортів. URL: me.gov.ua

8. Туристичні потоки. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/operativ>

9. Особливості розробки прогнозів розвитку туристичної галузі. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/orlova2.htm

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах подовження дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі **Zoom** проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі **Moodle** та **Zoom** можуть проводитись практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

Складання підсумкового семестрового контролю відбувається в **дистанційній формі** з використанням платформи **Moodle** та **Zoom**.